

Ανεξάρτητη Αρχή Κατά της Διαφθοράς

1^η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
(8 Ιουλίου – 31 Δεκεμβρίου 2022)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ.....	1
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ	7
3. ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	11
4. ΥΠΟΔΟΜΗ ΑΡΧΗΣ	12
5. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΑΡΧΗΣ.....	14
6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ.....	16
7. ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	17
8. ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΧΗ.....	18
9. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ.....	19
10. Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ LOBBYING, Ν. 20(Ι)/2022.....	19
11. Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ WHISTLEBLOWERS Ν. 6(Ι)/2022	20
12 ΑΛΛΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ.....	20
13. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	21

Χαιρετισμός Επιτρόπου

Ο Νόμος με τον οποίο συστάθηκε η Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς, είναι πολύ πρόσφατος. Τέθηκε σε ισχύ στις 4 Μαρτίου, 2022, ενώ η ανάληψη των καθηκόντων των πέντε μελών της Αρχής, έγινε στις 8 Ιουλίου, 2022. Ως νεοσύστατο σώμα, η Αρχή για να λειτουργεί αποτελεσματικά, θα πρέπει να διαθέτει στέγη, τεχνική υποδομή, αναγκαίο προσωπικό και Κανονισμούς Λειτουργίας. Τα πλείστα απ' αυτά έχουν επιτευχθεί σε κάποιο ικανοποιητικό βαθμό με τους Κανονισμούς Λειτουργίας να έχουν τεθεί σε ισχύ στις 16 Δεκεμβρίου, 2022.

Δυνάμει της νομοθεσίας τα καθήκοντα και αρμοδιότητες της Αρχής αποτελούνται, βασικά, από τις ακόλουθες πτυχές:

(α) καταστολή πράξεων διαφθοράς, με τη διερεύνηση καταγγελιών ή με αυτεπάγγελτες ενέργειες,

(β) πρόληψη πράξεων διαφθοράς με εποπτεία και αξιολόγηση των πράξεων των υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και ιδιωτικού τομέα σε θέματα πρόληψης καθώς και ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε θέματα καταπολέμησης πράξεων διαφθοράς,

(γ) συνεργασία με όλα τα οργανωμένα σύνολα και οργανισμούς, στην Κύπρο και στο εξωτερικό με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση πράξεων διαφθοράς.

Όπως φαίνεται από τα πιο πάνω, τόσο οι αρμοδιότητες της Αρχής, όσο και τα καθήκοντά τους, καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων και τα Μέλη

της Αρχής θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να ανταποκριθούν επαρκώς στις υποχρεώσεις τους.

Γνωρίζουμε ότι, ζούμε σε μία εποχή όπου, όλοι οι θεσμοί του Κράτους αμφισβητούνται από την Κοινωνία των Πολιτών. Αντιμετωπίζονται με κάθε καχυποψία, δικαιολογημένα, θα λέγαμε. Από την κριτική αυτή, δεν μπορεί να εξαιρεστεί ούτε η ίδια η Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς.

Εκείνο που ζητούμε από την Κοινωνία των Πολιτών, είναι να μας κρίνει από το έργο που θα επιτελέσουμε. Θα είμαστε πάντα δεκτικοί σε καλόπιστη κριτική και προσπάθειά μας είναι η συνεχής βελτίωση της ποιότητας του έργου που θα παράγουμε.

Χάρης Ι. Πογιατζής

Επίτροπος Διαφάνειας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Σύμφωνα με το Άρθρο 21, του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Νόμου, του 2022 (Ν.19(Ι)/2022)

(“ο Νόμος 19(Ι)/2022”), ο Επίτροπος Διαφάνειας υποβάλλει

στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Ετήσια Έκθεση για τις εργασίες της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς (“η Αρχή”) κατά το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Η Ετήσια Έκθεση της Αρχής, κατατίθεται στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αμέσως μετά την υποβολή της στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Με τη δημοσίευση της Ετήσιας Έκθεσης ως ανωτέρω, η Αρχή παρίσταται ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής των Αντιπροσώπων, κατόπιν πρόσκλησης, για συζήτηση του περιεχομένου της.

1.2 Η παρούσα, είναι η πρώτη Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται με βάση την πιο πάνω νομοθετική πρόνοια και καλύπτει την περίοδο από 8 Ιουλίου, 2022, ημερομηνία κατά την οποία τα Μέλη της Αρχής ανέλαβαν καθήκοντα, μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου, 2022.

1.3 Είχε, εν τω μεταξύ, προηγηθεί, στις 3 Μαΐου, 2022, η ανακοίνωση των ονομάτων των Μελών της Αρχής, τελικά όμως η ανάληψη των καθηκόντων τους έγινε στις 8 Ιουλίου, 2022.

- 1.4** Η Αρχή, ως νεοσύστατο σώμα, με τη δημιουργία της, δεν διέθετε ούτε στέγη, ούτε προσωπικό, ούτε οποιαδήποτε υποδομή, αλλά ούτε τρόπο λειτουργίας.
- 1.5** Καθίστατο, επομένως, κατεπείγον το θέμα της ιεράρχησης των προτεραιοτήτων της Αρχής ούτως ώστε, αυτή, να αρχίσει το συντομότερο δυνατόν την ομαλή λειτουργία της.
- 1.6** Η ιεράρχηση των θεμάτων, όπως αποφασίστηκε από την Αρχή αφορούσε στα πιο κάτω:
- (α) εξεύρεση χώρου στέγασης της Αρχής,
 - (β) δημιουργία της αναγκαίας υποδομής που αφορούσε τόσο στον εξοπλισμό των γραφείων της, όσο και στην τεχνική υποστήριξη,
 - (γ) πρόσληψη του απολύτως αναγκαίου προσωπικού,
 - (δ) δημιουργία του βασικού συστήματος εργασίας.
- Για το καθένα από τα πιο πάνω, γίνεται αναλυτική αναφορά πιο κάτω στην παρούσα Έκθεση.
- 1.7** Κατά συνέπεια, εφόσον ο πλείστος χρόνος σπαταλήθηκε για τα πιο πάνω θέματα και με δεδομένο ότι, οι περί της **Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμοί του 2022, Κ.Δ.Π. 483/2022**, τέθηκαν σε ισχύ στις 16/12/2022, η Αρχή, δυστυχώς, δεν έχει, στους περίπου έξι μήνες που λειτουργούσε εντός του 2022, να επιδείξει ουσιαστικό έργο στον τομέα της πρόληψης και καταστολής πράξεων διαφθοράς που αποτελεί και το βασικό καθήκον της. Παρόλα αυτά, μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι δημιουργήθηκε η αναγκαία υποδομή και υπόβαθρο προς τον σκοπόν αυτόν. Κάτι τέτοιο αποδεικνύεται και από τις ενέργειες που, αναλυτικά, περιγράφονται πιο κάτω.

2 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

2.1 Οι νομοθετικές πρόνοιες που αφορούν στην αποστολή και αρμοδιότητες της Αρχής, περιλαμβάνονται στα **Άρθρα 6,7 και 20, του Νόμου 19(Ι)/2022**. Όπως εύκολα διαπιστώνεται αυτές καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα, σε ενέργειες πρόληψης και καταστολής πράξεων διαφθοράς.

2.2 Αποστολή της Αρχής

Στο **Άρθρο 6**, πιο πάνω, ως αποστολή της Αρχής καθορίζεται η λήψη των αναγκαίων πρωτοβουλιών και ενεργειών για τη διασφάλιση της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δράσεων των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα σε θέματα πρόληψης και καταπολέμησης πράξεων διαφθοράς, καθώς και τη διασφάλιση, κατά τον καλύτερο και αποδοτικότερο τρόπο, της εφαρμογής, προόδου, διαχείρισης και αξιολόγησης της εκάστοτε Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς. Επιπρόσθετα, η Αρχή διερευνά, αυτεπάγγελτα ή ύστερα από υποβολή καταγγελίας, πράξεις διαφθοράς στον δημόσιο τομέα, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στον ιδιωτικό τομέα.

2.3 Αρμοδιότητες της Αρχής

Δυνάμει του **Άρθρου 7**, η Αρχή ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για το συντονισμό των δράσεων, που προνοούνται από το Νόμο, καθώς και για την πρόληψη και την καταπολέμηση των πράξεων διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο, ενώ στο ίδιο άρθρο καθώς και στο **Άρθρο 20**, καθορίζονται με λεπτομέρεια οι αρμοδιότητες της Αρχής.

2.4. Ο περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2022 (Ν. 20(Ι)/2022). (“Ο Νόμος του Lobbying”)

Ο νόμος αυτός, εναποθέτει στην Αρχή την ευθύνη για την εφαρμογή του. Ειδική αναφορά για τα πεπραγμένα της Αρχής αναφορικά με τον εν λόγω Νόμο, γίνεται πιο κάτω στην παρούσα Έκθεση.

2.5 Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμος του 2022 (Ν.6(Ι)/2022). (Νομοθεσία γνωστή ως ο “Νόμος για τους Whistleblowers”)

Ο Νόμος αυτός έχει σκοπό να εγκαθιδρύσει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο ειδικής έννομης προστασίας, εκείνων των εργοδοτούμενων τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, οι οποίοι προβαίνουν σε αποκάλυψη πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν στην κατοχή τους ή υπέπεσαν, αντιστοίχως, στην αντίληψή τους εντός του εργασιακού τους χώρου, για τα οποία έχουν την εύλογη πεποίθηση ότι είναι αληθή και σχετίζονται, είτε με παραβάσεις του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε του εθνικού Δικαίου. Η άτυπη συνεννόηση που υπάρχει μεταξύ όλων των αρμοδίων φορέων σ’ αυτό το στάδιο είναι ότι, η κάθε Αρχή ή Φορέας, θα εφαρμόζει τις πρόνοιες του Νόμου αυτού για καταγγελίες που γίνονται σ’ αυτήν. Το **Άρθρο 41** του πιο πάνω Νόμου αναφέρει ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς, για την ρύθμιση κάθε θέματος το οποίο απορρέει από τις διατάξεις του εν λόγω Νόμου και το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό περαιτέρω ρυθμίσεως. Μέχρι σήμερα, δεν έχουν θεσπιστεί οποιοδήποτε Κανονισμοί αλλά είναι αντιληπτό ότι, η θέσπισή τους θα πρέπει να γίνει με συνεργασία όλων των αρμόδιων φορέων που έχουν εμπλοκή στην εφαρμογή της νομοθεσίας.

2.6 Νομικό Πλαίσιο που αφορά στην Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Σε όλες τις πιο πάνω νομοθεσίες, περιλαμβάνονται πρόνοιες για αυστηρή τήρηση όλων των κανόνων που αφορούν στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το σχετικό νομικό πλαίσιο περιλαμβάνεται, τόσο στον **περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018, Ν. 125(Ι)/2018**, όσο και στον **Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (“ΓΚΠΔ”)**.

Έχει προβληματίσει σε έντονο βαθμό την Αρχή ο τρόπος που δύναται να συνδυαστεί η τήρηση του πιο πάνω Νόμου και Κανονισμού, με τις αρχές της διαφάνειας που θα πρέπει να εφαρμόζει η Αρχή. Αυτό ενόψει του γεγονότος ότι οι ενέργειες και έρευνες της Αρχής διεξάγονται σε συνθήκες εμπιστευτικότητας, αλλά δεν υπάρχει πρόνοια που να απαγορεύει σε κάποιο καταγγέλλοντα ή ακόμα καταγγελλόμενο να δημοσιοποιεί την καταγγελία και τις πληροφορίες που αφορούν σ’ αυτήν. Κάτι τέτοιο δυνατόν να οδηγήσει σε στοχοποίηση και διαπόμπευση προσώπων, εναντίον των οποίων, τελικά, δεν αποδεικνύεται οτιδήποτε το μεμπτόν.

Το θέμα αυτό συζητήθηκε σε συνάντηση που είχε η Αρχή με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και υπήρξε συναντίληψη ότι, δεν μπορούν να τεθούν άκαμπτοι κανόνες σε τέτοιες περιπτώσεις. Κάθε περιστατικό θα πρέπει να κρίνεται στα δικά του γεγονότα και, ανάλογα, να λαμβάνεται η πιο ορθή, υπό τις περιστάσεις απόφαση.

Εξάλλου, είναι για το λόγο αυτόν που ενσωματώθηκε πρόνοια στον **Κανονισμό 5(2), του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμών του 2022, Κ.Δ.Π. 483/2022**, ότι, η Αρχή δύναται να απευθύνεται στην Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για παροχή σχετικής γνωμοδότησης.

2.7 Έγγραφο για την Εθνική Στρατηγική κατά της Διαφθοράς

Στην ενότητα αυτή θεωρήθηκε ορθό όπως συμπεριληφθεί και το εν λόγω έγγραφο, το οποίο εκδόθηκε τον Απρίλιο, 2017, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως. Σύμφωνα με το **Άρθρο 6 του Ν.19(Ι)/2022**, στην αποστολή της Αρχής εμπίπτει και η λήψη των αναγκαίων πρωτοβουλιών για τη διασφάλιση, κατά τον καλύτερο και αποδοτικότερο τρόπο, της εφαρμογής, προόδου, διαχείρισης και αξιολόγησης της εκάστοτε Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς. Όπως αναφέρεται στο εν λόγω έγγραφο:

“Σκοπός της Στρατηγικής είναι:

- να καταδείξει το εύρος των τρεχουσών δραστηριοτήτων κατά της διαφθοράς μέσα από την ανάλυση της επικρατούσας κατάστασης,
- να εντοπίσει τις περιοχές υψηλού κινδύνου διαφθοράς και τα τρωτά σημεία επηρεασμού από πράξεις διαφθοράς τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα ούτως ώστε να δημιουργηθούν μηχανισμοί προληπτικής αντιμετώπισης και πάταξης,
- να αυξήσει τους μηχανισμούς προστασίας κατά των πράξεων διαφθοράς και να ενδυναμώσει τις ηθικές αρχές και αξίες σε βασικά θεσμικά όργανα,
- να αποκατασταθεί και να επανατοποθετηθεί η πλήρης διαφάνεια αποσκοπώντας στην καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, πράξεων δωροδοκίας, δεκασμού και συναφών πράξεων διαφθοράς, και

➤ να καθορίσει τις προτεραιότητες αλλά και να συντονίσει τις δράσεις στις οποίες η κυβέρνηση θα προβεί για αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Πρέπει να καταστεί σαφές ότι η διαφθορά αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή για τη λειτουργία του Κράτους και είναι αναγκαία η υποστήριξη όλων των αρμόδιων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στην καταπολέμηση της, μέσω της επιτυχημένης και συντονισμένης εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου σχεδίου εθνικής στρατηγικής.”

3 ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

3.1 Είναι κατανοητό ότι, ο χώρος που θα στεγαζόταν η Αρχή θα έπρεπε να θεωρηθεί ως κατεπείγον θέμα. Είναι για τον λόγον αυτόν που, οι ενέργειες για εξεύρεση κατάλληλου χώρου στέγασης, άρχισαν από τις 3 Μαΐου, 2022, ημερομηνία κατά την οποία ανακοινώθηκαν τα ονόματα των Μελών της Αρχής.

3.2 Στο διάστημα μεταξύ 3 Μαΐου, 2022 και 8 Ιουλίου, 2022 επειδή η Αρχή δεν είχε περιβληθεί με τις εξουσίες που της παρέχει ο Νόμος, η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως κ. Στέφη Δράκου ανέλαβε το συντονισμό κάποιων αναγκαίων ενεργειών για την ομαλή έναρξη των εργασιών της Αρχής. Πρέπει να τονιστεί ότι, καθόλο το εν λόγω διάστημα, αλλά και μετέπειτα, όπως θα διαφανεί πιο κάτω, η συνεργασία της Αρχής με την Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, ήταν άψογη σε όλους τους τομείς.

3.3 Τις ενέργειες για εξεύρεση κατάλληλου χώρου στέγασης της Αρχής ανέλαβε προσωπικά ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου κ. Λούης Παναγή. Προκηρύχθηκε Διαγωνισμός χωρίς ιδιαίτερη ανταπόκριση, ενώ τα Μέλη μαζί

με τον κ. Παναγή επισκέφτηκαν διάφορα υποστατικά που ήταν προς ενοικίαση. Κανένα απ' αυτά δεν ήταν έτοιμο για άμεση παράδοση αφού θα χρειαζόνταν επιδιορθώσεις και η στέγαση της Αρχής θα καθυστερούσε για διάστημα 4-6 μηνών.

3.4 Κατόπιν τούτου, η Αρχή για να μην υπάρξει περαιτέρω καθυστέρηση, κατέληξε στο χώρο όπου στεγάζεται τώρα, που ήταν άμεσα διαθέσιμος, χωρίς μάλιστα την καταβολή οποιουδήποτε ενοικίου και ο οποίος και πάλι με τη συμβολή του κ. Παναγή ανακαινίστηκε και παραδόθηκε λίγες μέρες πριν τις 8 Ιουλίου, 2022.

3.5 Παρόλα αυτά, διαφάνηκε ότι, με την πάροδο του χρόνου, και την αύξηση των αναγκών και του προσωπικού ο υπάρχων χώρος δεν θα είναι επαρκής γι' αυτό και η Αρχή αποτάθηκε στον Υπουργό Οικονομικών, ως άμεσα υπεύθυνο, για να παραχωρηθεί ακόμη ένας όροφος στο κτήριο που στεγάζεται η Αρχή. Ο εν λόγω όροφος παραμένει κενός και παραχώρησή του θα έλυνε το πρόβλημα στέγασης της Αρχής για πολλά έτη. Αντίθετα, εάν χρειαστεί η μετακίνηση σε άλλο χώρο, θα υπάρξουν πάρα πολλά εμπόδια στην ομαλή λειτουργία της Αρχής εφόσον θα χρειαστεί η δημιουργία, εξαρχής, νέας υποδομής. Ο Υπουργός Οικονομικών αντιμετώπισε θετικά το αίτημα της Αρχής και αναμένεται η συμπλήρωση όλων των αναγκαίων διαδικασιών και διευθετήσεων.

4 ΥΠΟΔΟΜΗ ΑΡΧΗΣ

4.1 Στο κεφάλαιο αυτό, περιλαμβάνονται οι ενέργειες που έχουν γίνει αναφορικά με τον εξοπλισμό της Αρχής, την τεχνική υποστήριξη, τη δημιουργία ιστοσελίδας και την αρχειοθέτηση.

4.2 Εξοπλισμός Αρχής

Μεγάλο μέρος της επίπλωσης και του λοιπού εξοπλισμού της Αρχής, αγοράστηκε με τη συμβολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως πριν την ανάληψη των καθηκόντων των Μελών στις 8 Ιουλίου, 2022, ενώ οι ενέργειες για αγορά εξοπλισμού συνεχίστηκαν και συνεχίζονται, σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν.

4.3 Τεχνική Υποστήριξη

Τα ίδια με όσα περιγράφονται στην πιο πάνω, ισχύουν και για το θέμα αυτό.

4.4 Ιστοσελίδα

Η Αρχή θεωρεί ως πολύ σημαντικό θέμα τη δημιουργία της ιστοσελίδας της εφόσον θα αποτελεί το δίαυλο επικοινωνίας της με την κοινωνία και αντίστροφα.

Η δημιουργία της άρχισε μετά τις 16 Δεκεμβρίου, 2022, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν σε ισχύ οι Κανονισμοί Λειτουργίας της Αρχής εφόσον ήταν σημαντικό να περιληφθούν σ' αυτήν οι εν λόγω Κανονισμοί που εμπεριέχουν τον τρόπο που λειτουργεί η Αρχή.

Η λειτουργία της αναμένεται εντός του Φεβρουαρίου, 2023 και κατεβλήθησαν προσπάθειες να είναι όσο πιο φιλική γίνεται για τους χρήστες.

4.5 Αρχαιοθήτηση

Η Αρχή αφού μελέτησε τις διάφορες μεθόδους ηλεκτρονικής αρχαιοθήτησης, και με γνώμονα την ασφάλεια του συστήματος, κατέληξε στην υιοθέτηση του eOASIS, το οποίο εγκαταστάθηκε και τέθηκε σε λειτουργία στις 19 Δεκεμβρίου, 2022.

5 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΑΡΧΗΣ

- 5.1** Το θέμα της επαρκούς στελέχωσης της είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει η Αρχή, χωρίς όμως να αποδίδονται ευθύνες σε οποιονδήποτε εφόσον τα εμπόδια φαίνονται να εντοπίζονται στη νομική υπόσταση της Αρχής.
- 5.2** Συγκεκριμένα, με την ανάληψη των καθηκόντων των Μελών και επικαλούμενοι τις πρόνοιες του **Άρθρου 4(7), του Ν. 19(Ι)/2022**, το οποίο προνοεί ότι η Αρχή έχει προσωπικό το οποίο διορίζεται υπό τους όρους και κατά τη διαδικασία που καθορίζονται σε Κανονισμούς, προχωρήσαμε σε σύνταξη Πρότυπων Κανονισμών με τίτλο οι **περί της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί** τους οποίους υιοθέτησε και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως.
- 5.3** Στους εν λόγω **Πρότυπους Κανονισμούς**, προβλεπόταν ότι, η πρόσληψη του προσωπικού της θα γινόταν με διαδικασία που θα καθόριζε η ίδια η Αρχή και όχι μέσω της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.
- 5.4** Ο λόγος για την πιο πάνω πρόνοια είναι επειδή οι εργασίες της Αρχής πρέπει να γίνονται σε συνθήκες πλήρους εχεμύθειας και το προσωπικό θα πρέπει να πληροί αυτά τα εχέγγυα, επιπρόσθετα με την επάρκεια. Θεωρούμε ότι το πλέον κατάλληλο σώμα για να ελέγξει αυτό το κριτήριο, είναι η ίδια η Αρχή.
- 5.5** Τελικά διαπιστώσαμε ότι η νομική υπόσταση της Αρχής, δεν επέτρεπε την υιοθέτηση της πιο πάνω θέσης έτσι, μέχρι την οριστική επίλυση του θέματος, θα έπρεπε να εξευρεθούν άλλοι τρόποι στελέχωσης.

- 5.6** Το **Άρθρου 29, του Ν. 19(Ι)/2022** προβλέπει τη δυνατότητα της Αρχής, μέχρις ότου διοριστεί το προσωπικό της, να προβαίνει σε αποσπάσεις δημόσιων ή άλλων κρατικών λειτουργών σε αυτήν, δυνάμει των διατάξεων του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου Νόμου. Η Αρχή ωστόσο, λόγω της προσωρινότητας του μέτρου αυτού, αλλά και της ιδιαιτερότητας των αρμοδιοτήτων της λόγω της εμπιστευτικότητας και εξεμύθειας που ενέχει ο ρόλος της, δεν ευνοεί την εφαρμογή της πιο πάνω πρόνοιας σε μεγάλη έκταση. Για το λόγο αυτό, επιθυμεί να έχει καθοριστικό λόγο στην επιλογή του προσωπικού της.
- 5.7** Σημειώνεται ότι, με την ανάληψη των καθηκόντων μας στις 8 Ιουλίου, 2022, η Αρχή είχε, ως προσωπικό, δύο Διοικητικούς Λειτουργούς και μία Βοηθό Γραμματειακή Λειτουργό. Στις 14 Σεπτεμβρίου 2022, ο ένας Διοικητικός Λειτουργός αποχώρησε, ενώ στις 12 Σεπτεμβρίου 2022 τέθηκε σε ισχύ η απόσπαση μίας Λειτουργού Νομικών Θεμάτων, με εξειδίκευση στα θέματα που αφορούν στην Αρχή.
- 5.8** Στις 17 Οκτωβρίου, 2022, στο προσωπικό της Αρχής προστέθηκε και ένας Αχθοφόρος-Κλητήρας.
- 5.9** Αναγκαστικά η Αρχή προσέφυγε από τις 11 Οκτωβρίου, 2022, στη μίσθωση υπηρεσιών δύο επιπλέον ατόμων με βάση τις πρόνοιες του **Άρθρου 90, του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016, Ν. 73(Ι)/2016.**
- 5.10** Είναι όμως φανερό ότι, με συνολικό αριθμό έξι ατόμων ως προσωπικό, η Αρχή αδυνατεί και θα αδυνατεί περαιτέρω, λόγω της αύξησης του όγκου των εργασιών της, να ανταποκριθεί επαρκώς στο έργο της.

6 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

6.1 Με την ανάληψη των καθηκόντων των Μελών της Αρχής, υπήρχε ήδη εγκεκριμένος συμπληρωματικός προϋπολογισμός για τις άμεσες ανάγκες της.

6.2 Προϋπολογισμός της Αρχής

Δυνάμει του **Άρθρου 27, του Ν. 19(Ι)/2022**, το οποίο προνοεί ότι οι δαπάνες της περιλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό, η Αρχή συνέταξε το δικό της Προϋπολογισμό για το έτος 2023, τον οποίο κατέθεσε στη Βουλή και παρέστη κατά τη συζήτηση του στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής. Με ευαρέσκεια διαπιστώσαμε την ομόφωνη έγκριση του εν λόγω Προϋπολογισμού.

6.3 Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης (TSI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η αρχή υπέβαλε αίτημα χρηματοδότησης από το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης (TSI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης βοηθά τα κράτη μέλη της ΕΕ να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανθεκτικότητα, παρέχοντας εμπειρογνωμοσύνη στις εθνικές αρχές. Η στήριξη παρέχεται κατόπιν αιτήματος από τα κράτη μέλη. Ο τίτλος του αιτήματος της Αρχής ήταν «Δημιουργία νέων μηχανισμών και ικανοτήτων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς στην Κύπρο».

6.4 Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ)

Το ΣΑΑ περιλαμβάνει την Μεταρρύθμιση C3.4R10 η οποία αφορά στη βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Στόχος της εν λόγω μεταρρύθμισης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης συνοχής στο πλαίσιο της προσπάθειας καταπολέμησης της διαφθοράς μέσω της υλοποίησης του εθνικού οριζόντιου σχεδίου δράσης κατά της διαφθοράς.

Ένα εκ των τριών οροσήμων της μεταρρύθμισης είναι η σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς με προϋπολογιζόμενη χρηματοδότηση ύψους €4,5 εκ. Η κοστολόγηση των δαπανών για δράσεις που θα καλύψει η χρηματοδότηση, αφορά σε μέρος των αρχικών αναγκών για τη σύσταση της Αρχής, καθώς και ποσά που θα προκύψουν σε σχέση με την εκστρατεία ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, επιμόρφωσης και εκπαίδευσης για θέματα που αφορούν την αποτροπή και καταπολέμηση της διαφθοράς.

7 ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

7.1 Δυνάμει του **Άρθρου 28, του Ν. 19(Ι)/2022**, εναποτίθεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η έκδοση Κανονισμών που αφορούν στην καλύτερη εφαρμογή των προνοιών του Νόμου.

7.2 Με την ανάληψη των καθηκόντων των Μελών της, η Αρχή υπέβαλε αίτημα στην Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, η οποία λειτουργούσε ως ο σύνδεσμος της Αρχής με το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως αναλάβει η ίδια τη σύνταξη των εν λόγω Κανονισμών. Ο λόγος για το αίτημα αυτό είναι επειδή θα ήταν η ίδια η Αρχή που θα τους εφάρμοζε και θα δύνατο εύκολα να εντοπίσει τα σημεία τα οποία χρήζουν διατύπωσης και διασαφήνισης.

7.3 Το αίτημα έγινε δεκτό από την Υπουργό και η Αρχή συνέταξε ένα Πρότυπο Κανονισμών με τη βοήθεια σχετικού Προτύπου με το οποίο μας είχε εφοδιάσει το Υπουργείο. Σε συνεννόηση με τους Λειτουργούς του Υπουργείου, διατυπώθηκε το τελικό Πρότυπο, το οποίο απεστάλη για νομοτεχνικό έλεγχο και τελικά κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

7.4 Το θέμα συζητήθηκε στην Επιτροπή Νομικών της Βουλής στην παρουσία και της Αρχής και αφού έγιναν κάποιες προσθαφαιρέσεις, τελικά, αποκρυσταλλώθηκε το τελικό κείμενο το οποίο εγκρίθηκε από την Ολομέλεια της Βουλής.

7.5 Μετά δε την έγκρισή του από το Υπουργικό Συμβούλιο, οι Κανονισμοί, τελικά, τέθηκαν σε ισχύ στις 16/12/2022 και έχουν τίτλο οι **περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμοί του 2022, Κ.Δ.Π. 483/2022** (“οι Κανονισμοί Λειτουργίας”)

8 ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΧΗ

8.1 Παρόλον ότι το θέμα της υποβολής και τρόπου εξέτασης των καταγγελιών ρυθμίζεται από τους **Κανονισμούς Λειτουργίας**, η Αρχή δεν μπορούσε να μην αποδέχεται καταγγελίες πριν αυτοί τεθούν σε ισχύ. Απλώς, σε όσα άτομα υπέβαλαν καταγγελίες, δίδοταν επεξήγηση ότι η εξέτασή τους θα γινόταν αμέσως μετά τη θέσπιση των **Κανονισμών**.

8.2 Με τον τρόπον αυτόν, μεταξύ Ιουλίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου, 2022, υποβλήθησαν στην Αρχή συνολικά 24 καταγγελίες (23 επώνυμες και 1 ανώνυμη).

8.3 Η εξέταση τους άρχισε μετά τις 16 Δεκεμβρίου, 2022, που τέθηκαν σε ισχύ οι **Κανονισμοί Λειτουργίας**.

9 ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

- 9.1** Δυνάμει του Άρθρου 13, του Ν. 19(Ι)/2022, Λειτουργοί Επιθεώρησης είναι πρόσωπα τα οποία διορίζει η Αρχή για σκοπούς διερεύνησης και αξιολόγησης των καταγγελιών. Αυτοί πρέπει να είναι πρόσωπα εγνωσμένης και εξειδικευμένης πείρας στους τομείς εξέτασης και αξιολόγησης πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- 9.2** Οι Λειτουργοί Επιθεώρησης δεν θα αποτελούν μέρος του προσωπικού της Αρχής αλλά θα διορίζονται ad hoc από την Αρχή προς το σκοπό διερεύνησης συγκεκριμένης καταγγελίας.
- 9.3** Δυνάμει του Κανονισμού 11, των Κανονισμών Λειτουργίας, η Αρχή θα καταρτίζει Κατάλογο στον οποίο θα περιλαμβάνει υποψήφιους διαφόρων ειδικοτήτων. Επίδειξη ενδιαφέροντος για συμπερίληψη στον Κατάλογο Υποψηφίων μπορεί να υποβάλλεται τόσο στην ιστοσελίδα της Αρχής, όσο και με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο. Η Αρχή θα εξετάζει τις αιτήσεις οι οποίες θα υποβάλλονται και θα τις αξιολογεί.
- 9.4** Παρά το γεγονός ότι η επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής δεν έχει ακόμη αρχίσει τη λειτουργία της, έχουν υποβάλει επίδειξη ενδιαφέροντος για συμπερίληψη τους στον Κατάλογο των Λειτουργών Επιθεώρησης δεκάδες άτομα, η δε Αρχή έχει ήδη αρχίσει την αξιολόγησή τους. Αρκετά άτομα έχουν ήδη κληθεί σε συνέντευξη, πέραν της υποβολής των Βιογραφικών Σημειωμάτων τους.

10 Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ LOBBYING, Ν. 20(Ι)/2022

- 10.1** Όπως αναφέρεται πιο πάνω, στην Παράγραφο 2.4, ο νόμος αυτός εναποθέτει στην Αρχή την ευθύνη για την εφαρμογή του.

- 10.2** Η Αρχή, σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσια Τάξεως, συνέταξε κείμενο Κανονισμών όπως προνοεί το **Άρθρο 28, του Ν. 20(Ι)/2022** για τους οποίους έχει ήδη γίνει ο νομοτεχνικός έλεγχος.
- 10.3** Οι Κανονισμοί θα αποσταλούν στο Υπουργικό Συμβούλιο ενώ, με την επανέναρξη της λειτουργίας της Βουλής των Αντιπροσώπων μετά τις Προεδρικές Εκλογές, θα υποβληθούν για έγκριση.
- 10.4** Επιπρόσθετα, η Αρχή είναι στη διαδικασία σύνταξης των εντύπων που θα είναι αναγκαία για την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου.

11 Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ WHISTLEBLOWERS Ν. 6(Ι)/2022

- 11.1** Η Αρχή έχει διαπιστώσει κενά και ασάφειες στην πρακτική εφαρμογή των προνοιών του Νόμου αυτού οι οποίες, ευελπιστούμε, να υπερπηδηθούν με τη σύνταξη των Κανονισμών. Γενική αναφορά για τις πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής, γίνεται στην **Παράγραφο 2.5**, πιο πάνω.

12 ΑΛΛΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

- 12.1** Όπως αναφέρεται στην **Παράγραφο 2.1**, πιο πάνω, οι αρμοδιότητες της Αρχής με βάση το **Άρθρο 7, του Ν. 19(Ι)/2022**, καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων. Έχει γίνει ήδη αναφορά στο θέμα της καταστολής πράξεων διαφθοράς, με την υποβολή και εξέταση καταγγελιών.

12.2 Οι λοιπές αρμοδιότητες καταγράφονται με αρκετή λεπτομέρεια στο εν λόγω **Άρθρο 7** και κάποιες ενέργειες είχαν ήδη γίνει με πρωτοβουλία και υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως.

12.3 Η Αρχή αναγνωρίζει ότι, με βάση το εν λόγω Άρθρο, είναι αυτή που φέρει την ευθύνη των πιο πάνω δραστηριοτήτων και αρμοδιοτήτων. Επειδή όμως, όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω, στην **Παράγραφο 1.6**, η έμφαση είχε δοθεί στα κατεπείγοντα θέματα που αντιμετώπιζε η Αρχή, ούτε χρόνος, ούτε επαρκής στελέχωση υπήρχε για ανάληψη τέτοιων καθηκόντων.

12.4 Υπήρξε επικοινωνία και συναντίληψη με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως και συμφωνήθηκε ότι η Αρχή θα είναι σε θέση να αναλάβει τα καθήκοντά της αυτά, μετά το πρώτο τρίμηνο του 2023. Μέχρι τότε το Υπουργείο θα συνέχιζε να εποπτεύει τέτοιες ενέργειες ως και προηγουμένως.

13 ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

13.1 Στο κεφάλαιο αυτό καταγράφονται κάποιες από τις λοιπές δραστηριότητες της Αρχής που κρίνονται ως σημαντικές.

13.2 Συνάντηση της Αρχής με το Γενικό Εισαγγελέα και το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, στις 10 Οκτωβρίου, 2022

Η εν λόγω συνάντηση, εκτός από εθιμοτυπική, σκοπόν είχε να επιτευχθεί διευθέτηση ούτως ώστε να αποφεύγεται η διεξαγωγή παράλληλων ερευνών τόσο από την Αρχή, όσο και από τη Νομική Υπηρεσία ή την Αστυνομία, γεγονός που απαγορεύεται ρητά από το **Άρθρο 10, του Ν. 19(Ι)/2022**. Σε πνεύμα πλήρους συναντίληψης και χωρίς καμία απολύτως δυσκολία

επετεύχθη προφορική συνεννόηση για τη διαδικασία που θα ακολουθείται σε τέτοιες περιπτώσεις.

13.3 Συνάντηση στις 14 Δεκεμβρίου, 2022 με Επιτροπή Greco κατά την επιτόπια επίσκεψη της στην Κύπρο για τον Πέμπτο Γύρο Αξιολόγησης

Η Αρχή παρέστη ενώπιον του πιο πάνω Κλιμακίου και απάντησε σε σωρεία ερωτήσεων. Η ανεπίσημη αντίδραση ήταν θετική, αλλά τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν περί τα μέσα του 2023.

13.4 Συναντήσεις με την Πρέσβειρα και Αντιπροσωπείες των ΗΠΑ

Αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων των Μελών της Αρχής, υπήρξε έντονο ενδιαφέρον για συνάντηση με τον Επίτροπο Διαφάνειας από πλευράς Πρεσβείας των ΗΠΑ. Προς το σκοπόν αυτόν, υπήρξαν δύο συναντήσεις μεταξύ του Επιτρόπου και αντιπροσωπειών της Πρεσβείας στις 31/08/2022 και 21/09/2022 και ακολούθησε επίσκεψη στον Επίτροπο της ίδιας της Πρέσβειρας και αντιπροσωπείας της Πρεσβείας στις 24/10/2022.

13.5 Συνάντηση με την Πρέσβειρα της Γαλλίας στις 13/10/2022

Ενδιαφέρον για την Αρχή υπήρξε και από πλευράς της Πρεσβείας της Γαλλίας που οδήγησε σε συνάντηση κατά την πιο πάνω ημερομηνία μεταξύ του Επιτρόπου και της Πρέσβειρας της Γαλλίας και αντιπροσωπείας της.

13.6 Συναντήσεις με μη κυβερνητικούς οργανισμούς (ΜΚΟ)

Το **Άρθρο 7(1)(δ), του Ν. 19(Ι)2022** προνοεί ότι, εντός των αρμοδιοτήτων της Αρχής είναι οι επαφές και διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων, με μη κυβερνητικούς οργανισμούς, για σκοπούς άσκησης των εργασιών της. Προς τον σκοπόν αυτόν η Αρχή είχε τις ακόλουθες συναντήσεις :

- (α) Στις 07/11/2022, με την Πλατφόρμα Διαφάνεια Τώρα,
- (β) στις 11/11/2022, με το Cyprus Association of Lobbyists & Public Affairs Professionals,
- (γ) στις 15/11/2022, με το Cyprus Integrity Forum.

Συνάντηση 11/11/2022 με Cyprus Association of Lobbyists & Public Affairs Professionals

Συνάντηση 15/11/2022 με Cyprus Integrity Forum.

13.7 Εκδήλωση Αρχής για την Διεθνή Ημέρα κατά της Διαφθοράς στις 09/12/2022

Την εν λόγω ημερομηνία, η Αρχή διοργάνωσε εκδήλωση με τίτλο “Αντιλήψεις και πεποιθήσεις των νέων για τη Διαφθορά”. Είχε προηγηθεί πρόσκληση προς σχεδόν όλα τα Πανεπιστήμια της Κύπρου και υπήρξε πολύ μεγάλη ανταπόκριση. Η συζήτηση, που ήταν ανοιχτή, εστίασε στις απόψεις και τους προβληματισμούς των νέων γύρω από το φαινόμενο της διαφθοράς και τον τρόπο που επηρεάζει την καθημερινότητά τους. Την συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος κα Γωγώ Αλεξανδρινού.

13.8 Μετάφραση του Ν.19(Ι)/2022

Η Αρχή συνεργάστηκε με την Επίτροπο Νομοθεσίας για τη μετάφραση στην αγγλική γλώσσα του πιο πάνω Νόμου, η δε μετάφραση έχει ήδη γίνει και αποτελεί μέρος των επίσημων εκδόσεων του Γραφείου Επιτρόπου Νομοθεσίας.

